

עיריית בת ים אגף הרווחה

תאריך: ו' בתשרי התשע"ה

30 בספטמבר 2014

סימוכין: 01692114

היבטים פיזיים של מסגרות רווחה חוץ-ביתיות

תשובת מנהלת אגף הרווחה לדוח מבקר המדינה

מ-8 בספטמבר 2014

1. בתגובה להמלצת הביקורת מחד, יש קביעה שזכותו של כל אחד לכבוד, ובין היתר גם אם הוא מוגבל, נכה או כל מגבלה אחרת. הזכות להשתלב בקהילה עד כמה שניתן הינה זכות בסיסית כמובן, אלא, שלצערנו, זכות זו אינה מובנת מאליה ועדיין תופעת ה-nimby היא היותר שלטת. אחד התפקידים של שירותי הרווחה במובנם הרחב, קרי: חינוך, בריאות ורווחה הוא לעשות הכל על מנת להביא לשינוי חיובי לקראת הגברת המודעות לזכויותיה של אוכלוסייה זו.
2. כדי שהשירותים הקהילתיים בתחומי הרווחה, החינוך והבריאות יוכלו לעשות זאת, יש צורך בשיתוף מלא שלהם בכל תכנון חברתי ושילוב של אוכלוסיות אלו בקהילה. מאחר שהם זקוקים למסגרות מוסדיות מגינות שבהן הם משולבים ביומיום, חלה חובה על שיתוף ותכנון משותפים עם הגורמים הקהילתיים כשבאים לתכנן שירות או פתיחת מסגרת קהילתית. מאידך, אחת הבעיות שמונעות את השיתוף היא הידיעה שמי שמתכן פתיחת מסגרת עלול להיתקל בהתנגדות בראש ובראשונה של ראשי הרשויות שמכוונים לאוכלוסיות חזקות עם רמת תלות נמוכה בשירותים העירוניים ויכולת לשלם מסים ללא קבלת הנחות ותמיכות.
3. שיתוף מקדים של השירותים העירוניים יש בידו כדי לסייע בהכנה של האוכלוסייה הרחבה בכלל וזו שהיא הסמוכה מבחינת מגורים או שירותים לאותה האוכלוסייה שמתוכנן לשלבה. הניסיון שלנו בעיר בת ים יכול להעיד על כך. לדוגמה: שתי דירות שהיו מיועדות עבור אוכלוסיית השירות לאדם המפגר לא אוכלסו כמעט שנה בשל התנגדות התושבים.

עיריית בת ים

אגף הרווחה

4. על מנת למנוע חיכוכים ואולי אפילו מימוש איומי פגיעה בדיירים, התגייסו באגף הרווחה בעיריית בת ים באמצעות העובדים הקהילתיים ועובדי המחלקה לטיפול בנכים ומשפחותיהם ובמהלך שנה הביאו למהפך שהתבטא בקבלה מלאה של הדיירים עד כדי עריכת מסיבת אכלוס, כשהשכנים מביאים תקרובת מעשה ידיהם ואימוץ הדיירים.
5. מזה כ- 25 שנה ואולי מעט יותר, שהיחסים טובים בצורה הראוייה להערכה. אכן, חשוב מאוד שכל הגורמים בקהילה יהיו מעורבים בתכנון, מכול אותן הסיבות המצוינות על ידי הבודקים. עם זאת, משרד הרווחה מחוייב, לדעתנו, למצוא את הנוסחה ולנסח את התבחינים על פיהם יתקצב ויסייע למחלקות הרווחה ברשויות שבהן נפתחות המסגרות, כמו לדוגמה: תגבור בכ"א, אם בתקינה או בתקציבי פעולה על מנת לבצע את המטלות הנוספות כמו: כ"א לכתובת תסקירי אפטרופוסות, עלויות הכרוכות בסיוע במימון צרכים מיוחדים וכד'.
6. אין ספק, שלצורכי ביטחון המידע חשוב מאוד, לעיתות חירום, אך כמובן גם כל הפעולות השוטפות כמו הדרכה, יידוע של מערכות כמו פקה"ר לתפקידי הדרכה וכד'.
- ייתכן שניתן לפתור את הבעיה על ידי חקיקה שתחייב את הרשויות להיות חלק מהמכרז על פיו יוכלו המסגרות להיפתח, ודבר זה יחייב את שיתוף הרשויות עוד לפני הפתיחה.
7. עדיף כמובן לחייב את הגורם המבקש להפעיל את המסגרות הללו לפנות לרשות המקומית עוד לפני כל דבר אחר, זאת כמובן רק אם ניתן יהיה להתגבר על המגמה של ראשי הערים להעלות את רמת האוכלוסייה. המדינה יחידה בקביעת אמות המידה לפיזור של המסגרות ומענה על צרכים ואישורים. הפיזור יקל גם על משפחות מורחבות, כך שהמסגרות תהיינה יותר קרובות למקום המגורים ולא יהיה ריכוז של כול המסגרות באזורים מרוחקים, ובכך הדבר מקשה מאוד על המשפחה.